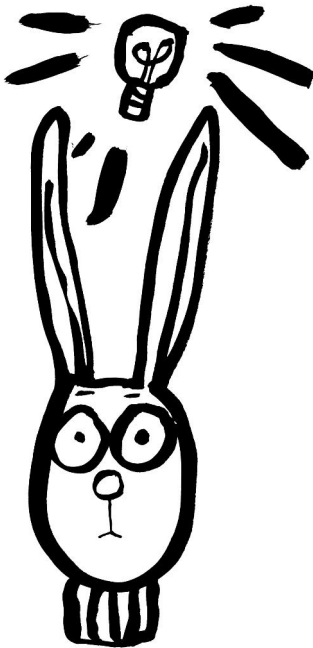

FORMAL, NON-FORMAL, INFORMAL OPPIMINEN

Formal – Virallinen, muodollinen
Informal – Epävirallinen, vapaa-ajan, arkinen
Non-formal - Epävirallinen, muodoton, muu kuin virallinen

- Käsitteiden määrittäminen ja erottaminen toisistaan on vaikeaa
- Oppimisessa nämä dimensiot ovat usein sekoittuneet toisiinsa

1. Eraut (2000): Formaali ja non-formaali oppiminen työpaikalla
2. EU:n määritelmä (EC 2001): Elinikäisen oppimisen viitekehys
3. Livingstone (2001): Aikuisten formaali, non-formaali ja informaali oppiminen
4. Billet (2001): sellaista ei ole olemassa kuin informaali / nonformaali oppiminen
5. Beckett & Hager (2002): Informaali oppiminen yleisintä ja tehokkaampaa

FORMAALIN, NON-FORMAALIN JA INFORMAALIN OPPIMISEN MÄÄRITTELYÄ

Eraut (2000): Formaali ja non-formaali oppiminen

- käyttää käsitettä non-formaali oppiminen (ei informaali)
- oppiminen tapahtuu pääosin formaalin oppimiskontekstien ulkopuolella
- formaalin oppimisen piirteitä
 - ◆ määritellyt oppimispuitteet
 - ◆ organisoitu oppimistapahtuma tai –paketti
 - ◆ kvalifikaatio tai opintoviikko palkkiona
 - ◆ tulosten tarkka määrittely
- non-formaalin oppimisen ulottuvuuksia
 - virikkeen ajoitus (mennyt, nykyisyys, tulevaisuus)
 - missä määrin oppiminen on hiljaista, reagoivaa tai harkittua
 - missä määrin oppiminen on yksilöllistä tai sosiaalista
 - missä määrin oppiminen on epäsuoraa tai avointa
- Eraut kiinnittää määrittelynsä työssä oppimiseen

EU:n määritelmä (EC 2001)

- Formaali oppiminen: koulutusinstituution järjestämää, strukturoitua (oppimistavoitteet, oppimisaika, oppimisen tuki) ja johtaa todistukseen. Oppijan näkökulmasta tarkoituksellista.
- Non-formaali oppiminen: oppiminen ei ole koulutusinstituution järjestämää, ei johda todistukseen, on kuitenkin strukturoitua (oppimistavoitteet, oppimisaika, oppimisen tuki). Oppijan näkökulmasta tarkoituksellista.
- Informaali oppiminen: oppiminen on työhön, perheeseen ja vapaa-aikaan liittyvien arkipäivän toimintojen tulosta, ei ole strukturoitua, ei johda todistukseen, oppiminen voi olla tarkoituksellista, mutta useimmiten ei sitä ole, vaan on sattumanvaraista.
- EU:n määritelmä sijoittuu elinikäisen oppimisen koulutuspolitiikan kontekstiin

Livingstone (2001): Aikuisten formaali, non-formaali ja informaalioppiminen

- Formaali koulutus on kyseessä silloin, kun opettajalla on auktoriteetti määrittää, että ihmiset oppivat tehokkaasti ennalta laaditun opetussuunnitelman sisällön joko ikäluokkamuotoisessa ja byrokraattisissa moderneissa oppilaitosjärjestelmissä tai vanhempien henkilöiden perehdyttäessä nuorempia
- Non-formaali koulutus tai täydennyskoulutus on kyseessä silloin, kun oppijat päättävät hankkia lisätietoja ja -taitoja opiskelemalla vapaaehtoisesti, opettaja tukee oppijoiden itse määrittelemiä intressejä käyttämällä opetussuunnitelmaa apunaan, kuten aikuiskoulutuksessa tehdään.
- Informaali koulutus on kyseessä silloin, kun opettajat tai mentorit opettavat ilman tarkoituksellisesti organisoitua sisältöä satunnaisissa ja spontaaneissa oppimistilanteissa
- informaali oppiminen tarkoittaa mitä tahansa toimintaa, jossa on tavoitteena tiedon tai taidon oppiminen ilman opetussuunnitelman olemassa oloa missä tahansa kontekstissa koulutusorganisaatioiden ulkopuolella
- tätä määrittelyä ohjaava periaate on opettajan / mentorin ja oppijan suhde

Billet (2001): sellaista ei ole olemassa kuin informaali oppiminen

- oppiminen on kaikkialla läsnä olevaa inhimillistä toimintaa
- oppiminen tapahtuu pääosin muodollisten koulutuspuitteiden ulkopuolella
- non-formaali oppiminen pitäisi nähdä oppimisen vakiomuotona, eikä jonakin jäänteinä, kun formaali oppiminen on tiedossa
- informaalin oppimisen käsitettä hän vastustaa, koska kaikki oppiminen tapahtuu sosiaalisissa organisaatioissa ja yhteisöissä, joissa on muodolliset rakenteet
- ei käytä non-formaalin oppimisen käsitettä ollenkaan

Beckett & Hager (2002): informaali oppiminen

- oppiminen on yhtenäinen ja kokonaisvaltainen prosessi, jossa koko persoona on läsnä siten, että ymmärrys, tunteet, arvot ja käytännön toiminta sekoittuvat
- informaali oppiminen on formaalia oppimista yleisempää ja myös tehokkaampaa
- Työpaikalla informaalille oppimiselle luonteenomaista ovat seuraavat:
 - Oppiminen on kokonaisvaltaista
 - Oppiminen on kontekstuaalista
 - Oppiminen on toiminta – ja kokemusperäistä
 - Oppiminen nousee tilanteissa, joissa oppiminen ei ole päätavoite
 - Yksilöt aktivoivat oppimisen, eivät opettajat tai kouluttajat
 - Oppiminen on usein yhteistoiminnallista ja kollegiaalista

FORMAALIN JA INFORMAALIN OPPIMISEN PIIRTEITÄ

(Colley, Hodkinson & Malcom)

Formaali oppiminen

Informaali oppiminen

Opettaja auktoriteettina

Opettajalla ei osuutta

Koulutustiloissa

ei-koulutustiloissa

Opettaja kontrolloi

Oppija kontrolloi

Suunniteltua ja strukturoitua

Kokonaista ja kehittyvää

Summatiivinen arviointi/
Tunnustettua

Ei arviointia

Ulkoa määritellyt tavoitteet ja
Tulokset

Sisäisesti määrittyneet tavoitteet

Vallitsevien ja vahvojen ryhmien
Intressit

Alistettujen ryhmien intressit

Avoinna kaikille ryhmille
Julkistettujen kriteerin mukaan

Säilyttää eriarvoisuutta ja
"sponsorointia"

Väittämätietoa

Käytännön- ja prosessitietoa

Korkea status

Matala status

Koulutusta

Ei koulutusta

Mitatut tulokset

Tulokset epämääräisiä / ei
mitattavia

Oppiminen lähinnä yksilöllistä

Oppiminen lähinnä yhteisöllistä

Nykytilan säilyttävää	Vastusten ja uusien mahdollisuuksien voittaminen
Tiedon välittämisen & kontrollin Pedagogiikka	Oppijakeskeinen, neuvottelupedagogiikka
Kiinteä ja rajoitettu aikakehys	Avoin sitoumus
Oppiminen päätavoite	Oppiminen toissijaista tai implisiittistä
Oppiminen on sovellettavissa useissa Konteksteissa	Oppiminen on kontekstispesifiä

